

Aardrijkskunde:

Hoe ziet aardrijkskunde er in de bovenbouw uit?

In de bovenbouw ga je in klas 3 aan de slag met armoede en rijkdom, grenzen en identiteit en als laatste onderwerp energie. In de 4de klas zijn de onderwerpen weer en klimaat, bevolking en ruimte en het laatste onderwerp is water. Het mooie is dat de onderwerpen in klas 4 de examenonderdelen zijn dus je doet in die drie onderwerpen het ak-examen maken. Voor alle onderwerpen geldt dat ze actueel zijn, klimaatcrisis, Oekraïne, energiecrisis, inflatie etc. Het komt er allemaal in terug.

Waarom aardrijkskunde?

Een groot deel van het nieuws dat we dagelijks voorgeschoteld krijgen heeft een directe link met aardrijkskunde. Bij aardrijkskunde leer je hoe de wereld om je heen in elkaar zit. Je kijkt niet alleen naar de aarde als planeet, maar ook naar de aarde als woonplaats voor allerlei mensen met verschillende culturen. Het gaat over onderwerpen als steden, leefomgeving, landschappen, klimaatverandering, toekomst en globalisering. Je gaat op zoek naar patronen, systemen en processen en probeert die te verklaren. Dit onderzoek je natuurlijk het beste buiten tijdens een veldwerk of excursie. Met behulp van geo-informatie(GIS) kan al die informatie verwerkt worden tot bijvoorbeeld een mooie kaart. Door je in aardrijkskunde te verdiepen, leer je de wereld om je heen beter te begrijpen.

Wat kan je dan met aardrijkskunde?

Aardrijkskunde combineert maatschappij- en natuurvakken met elkaar. Doordat geografen gewend zijn breed te denken en vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken te benaderen, zijn zij op allerlei werkterreinen te vinden. Als geograaf kan je aan de slag bij de overheid; Rijkswaterstaat, gemeentes, waterschappen tot instituten als Deltares, het CBS of bijvoorbeeld bij ngo's en multinationale ondernemingen. In Nederland zijn er veel verschillende opleidingen in de richting van geografie, van mbo, hbo tot wo en van meer technische gerichte opleidingen tot sociale opleidingen. Bekijk eens welke [geo-studies](#) er allemaal zijn.

Biologie:

In klas 3 en 4MAVO wordt de basis van biologie in de onderbouw herhaald. Ook leer je nieuwe dingen over deze onderwerpen: organismen, skelet, spieren, zenuwstelsel, verteringsstelsel, ademhalingsstelsel, bloedvatstelsel en voortplanting.

Daarnaast komen de volgende nieuwe thema's aan bod: gedrag, erfelijkheid, evolutie, milieu en je afweersysteem.

Je krijgt cijfers voor proefwerken en practica.

Biologie is een breed vak wat bij veel verschillende studies op mbo terugkomt.

Ben jij geïnteresseerd in de werking van je lichaam en de natuur? Kies dan biologie in je vakkenpakket.

Duits:

Waarom Duits op de mavo klik op de link: [informatie Duits](#)

Filmpje waarom Duits te kiezen: [link naar filmpje](#)

Dienstverlening en Producten (dvpr)

Dit zijn lessen waarin je veel vaardigheden aanleert die later erg belangrijk zijn. Dit vak is gericht op algemene en professionele kennis en vaardigheden én op loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling (LOB).

Binnen het vak DVPR volg je ook een tweetal keuzevakken: één keuzevak in leerjaar 3 en één keuzevak in leerjaar 4. Op deze manier kun je je oriënteren, verbreden en verdiepen in een bepaalde richting (economie, groen, techniek of zorg & welzijn).

Voor een overzicht van de keuzevakken klik je op de volgende link. Bijna alle keuzevakken worden aangeboden. [Keuzevakken > Dubbelklik](#)

De lessen DVPR worden deels op een praktische manier vormgegeven. Sommige opdrachten worden in een realistische praktijksituatie uitgevoerd.

Als je dvpr hebt gekozen dan kun je solliciteren voor de excellentie stage naar Zweden. In samenwerking met een school in Växjö ga je een aftermovie maken van deze geweldige trip.

Ben je een doener, wil je naar het mbo en wil je zelf deels je lesinhoud kiezen? Dan is dvpr een prachtig vak voor jou!

Economie:

Bij economie sluiten we veel aan bij gebeurtenissen uit de actualiteit, we hebben het over onderwerpen waar leerlingen nu al vaak mee in aanraking komen (consumeren, verzekeren, bijbaantje, reclame, sparen, milieu, rente) en ook later mee te maken krijgen (lenen, eigen bedrijf starten, overheid, belasting, uitkering, duurzaam ondernemen, huis kopen/huren, beleggen) etc. etc.

Economie gaat zeker ook over geld en daardoor ontkomen we er niet aan dat er economische rekenvaardigheden geoefend moeten worden. Dit is totaal anders dan wiskunde en het rekenen op de basisschool.

Economische rekenvaardigheden kan iedereen leren en daarmee dus ook een voldoende halen voor het eindexamen. In M3 en M4 werken we met Pincode, de methode die leerlingen al kennen van M2.

Geschiedenis:

Waarom kies je geschiedenis?

- 1 Je vindt het een leuk vak. Je hebt er interesse in.
- 2 Je bent er goed in. Je haalt goede cijfers.
- 3 Voor een beroep in de toeristensector, het leger of maatschappelijk werk.
- 4 Als je van plan bent de havo te gaan doen is het sterk aan te raden geschiedenis te kiezen, het is namelijk een verplicht vak bij een aantal profielen. Het is niet handig om vanaf mavo 2 geen geschiedenis meer te hebben en dan opeens op havo 4 niveau in te stromen.

Handvaardigheid:

Handvaardigheid in 3 en 4 mavo

Handvaardigheid is in de mavo bovenbouw een eindexamenvak dat je kunt kiezen. Misschien kies je het omdat je het een leuk vak vindt, en omdat het prettig is om naast alle leervakken je creativiteit aan het werk te zetten.

Of misschien kies je het omdat je er goed in bent: een 7 op je cijferlijst is een mooi compensatiepunt op je eindexamenlijst.

Of misschien kies je het omdat je na de mavo verder wil met een creatieve opleiding op het mbo (zoals mode, grafische vormgeving, productdesign of multimedia). Een enkele leerling wil zelfs via mavo of het mbo naar de kunstacademie. Het bovenbouwprogramma in klas 3 en 4 mavo is ingericht om je daar goed op voor te bereiden, zowel wat betreft praktijk als theorie.

Het eindexamen beeldend

Als je ook in 4 mavo handvaardigheid kiest, werk je het eerste deel van het jaar aan je schoolexamen (SE). Dat bestaat uit het maken van een aantal mooie werkstukken, met werkproces erbij, en een paar theorietoetsen.

Aan het eind van het jaar doe je mee met het centraal examen beeldende vakken. Dit bestaat uit het CPE (Centraal Praktisch Examen) en het CSE (Centraal Schriftelijk Examen). Het centraal examen wordt opgehangen aan een thema dat ieder jaar nieuw is. In 2023 is het thema "Vermaak". Tijdens het schoolexamen wordt je geleidelijk voorbereid op het goed afronden van je centraal eindexamen.

Kijk hier voor meer informatie en voor leerlingenwerk.

www.studentartguide.com
Careers for Art Students

LO2:

Bij LO2 ga je meer de verdieping in van de verschillende sporten en leren over bewegen. Voorbeelden van onderdelen zijn speerwerpen, streetdance, klimmen, boksen en vele andere. Wat ook ontzettend leuk is, is de stage van LO2. Je gaat een jaar lang, één uur in de week, stage lopen bij een vereniging in de omgeving van Duiven. Deze stage is buiten schooltijden en soms in de avonduren. Zo leer je lesgeven, voor de groep staan, lessen voor bereiden en je bent aan het werk met kinderen wat veel energie geeft. Als jij later iets met sport wil doen, het CIOS Arnhem of het Astrum, dan is LO2 een perfecte opstart hier naartoe. Als je LO2 afrond op het Candea College, hoef je de sporttesten niet te doen op het CIOS en kan je makkelijker instromen. LO2 is in zowel mavo 3 als 4. LO2 is echt heel erg leuk en je bent vooral veel bezig met sport en lesgeven. Succes met jullie keuze!!!

Muziek:

Welke onderdelen komen aan bod:

We maken veel muziek in groepjes.

Je kiest daarbij je eigen instrument én je leert hoe je van akkoorden een liedje kunt instuderen en in mavo-4 zelfs rechtstreeks van blad kunt meespelen. Bij het spelen met je groepje komen ook veel algemene vaardigheden kijken. Je moet onderling de taken verdelen en samen toewerken naar de presentatie. Om te kunnen presenteren moet iedereen zijn eigen partij beheersen én je moet het **samen** kunnen spelen: Goed luisteren naar wat je zelf speelt én naar wat anderen in je band spelen.

We zingen samen bij de piano

Er is niets zo fijn als samen zingen. Je leert goed te luisteren naar wat je zelf zingt én naar wat anderen zingen. We werken samen naar mooie meerstemmige samenzang. Ook de samenzang presenteren we én maken we een opname van.

Je leert verder bij muziek te concentreren, te luisteren naar elkaar en opdracht-gericht én presentatiegericht zelfstandig te werken. Deze werkwijze pas je later op het MBO in vrijwel iedere opleiding toe. Muziek in mavo-3, wie wil dat nou niet!

Natuurkunde:

Nask 1 oftewel natuurkunde is een vak in de bovenbouw wat gaat over waarom dingen werken zoals ze werken. We behandelen de onderwerpen zoals elektriciteit, krachten, het weer, licht & beeld en hoe stoffen in elkaar zitten. We doen geregeld ook practicum (ongeveer 1 keer in de 1-2 weken). Bijna elke les wordt er middels een DEMO de lesstof verduidelijkt. De vaardigheden die je tijdens de lessen natuurkunde leert zijn: onderzoeken, observeren, systematisch werken en logisch nadenken. De beroepen waar je natuurkunde kunt tegen komen zijn: elektricien, bouwkundige, ICT-er, automonteur en zo'n beetje alle technische beroepen. Dus ben jij iemand die houdt van logisch nadenken, systematisch kan werken en graag dingen onderzoekt, dan is natuurkunde het juiste vak voor jou.

Scheikunde:

Nask 2 oftewel scheikunde is een vak in de bovenbouw wat gaat over het veranderen van stoffen. Welke stoffen hebben we nodig om verandering plaats te laten vinden en welke stoffen ontstaan er. De onderwerpen die aan bod komen zijn: stoffen, atomen, reacties, verbrandingen, zouten en zuren & basen. We doen geregeld ook practicum (ongeveer 1 keer in de 1-2 weken). De vaardigheden die je tijdens de lessen scheikunde leert zijn: redeneren van een systeem, structuren leren kennen, systematisch werken, onderzoeken en observeren. De beroepen waar je scheikunde kunt tegen komen zijn: laborant, forensisch onderzoeker, en bijvoorbeeld chemicus. Dus ben jij iemand die houdt van practicum doen maar die ook systematisch kan nadenken en werken, dan is scheikunde het juiste vak voor jou.

Wiskunde

Je herkent misschien wel de gedachte dat je je afvraagt waarom moet ik eigenlijk wiskunde leren? Of waar heb ik dit later voor nodig?

Laten we even terug gaan naar het begin. Als heel klein kind ben je al begonnen met wiskunde! Geloof het of niet maar het passen en meten van wiskundige vormen begon al toen je een baby was. Toen was wiskunde goed voor de ontwikkeling van je ruimtelijk inzicht, motoriek enz.

De wiskunde die je leert op de middelbare school kun je toepassen in je dagelijks leven, opleiding of beroep.

Voorbeelden van de directe toepassing van wiskunde zijn bijvoorbeeld: je budget uitrekenen tijdens het shoppen, recepten omrekenen tijdens het koken naar meer of minder personen, klusjes doen in huis, berekenen hoe lang je erover doet als je naar je familie rijdt die ver weg woont etc.

Bij vrijwel elke vervolgopleiding speelt wiskunde weer een belangrijke rol. Wil je bijvoorbeeld kapster/kapper worden dan is het wel fijn als je de juiste lengte afknipt als de klant vraagt om 5 cm eraf te halen.

Als allerlaatste, maar misschien wel het belangrijkste leert wiskunde jou structuur. Dit kan zijn om je gedachten te structureren, maar ook om gestructureerd te werken. Daarnaast zorgt wiskunde ervoor dat je leert om een groter probleem in stukjes op te delen en op te lossen.

Wij zouden het fantastisch vinden als je de uitdaging aan durft te gaan om wiskunde te kiezen in de bovenbouw, om zo samen een mooie stap te zetten richting jouw toekomst

